Utrecht, 15 oktober 2022

Geacht raadslid/commissielid,

Op hun site staat: “***Waarom ben je lid van Rosmalens Belang? Juist een lokale partij kan zonder last of ruggespraak met landelijke politieke partijen opereren. Zo kunnen we direct inspelen op de lokale behoefte van onze inwoners en hun wijken”.***

Dit antwoord zullen zeer veel raadsleden in de campagne gebruiken. Het bestuur van de onafhankelijke beroepsvereniging VPPG vraagt zich af wat dan het verschil is met een afdeling van een landelijke partij nu blijkt dat zeer veel gemeenteraden collectief lid zijn van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (NvvR)?

De gemeenteraadsverkiezingen van maart waren voor de lokale partijen een enorm succes. Het aantal raadsleden nam toe en is nu ongeveer 3700. Wel is gebleken dat er veel nieuwelingen zijn. Niet alleen voor hen maar voor alle raadsleden en commissieleden is het belangrijk om goede **onafhankelijke ondersteuning te krijgen om zonder last of ruggespraak met landelijke politieke partijen** te opereren als raads- of commissielid. Immers het bolwerk van de landelijke politieke partijen is de VNG met de daaraan verbonden beroepsverenigingen NGB (genootschap burgemeesters), Wethoudersvereniging (WHV), Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (NVvR) en Vereniging van Griffiers.

Bij de Grondwetsherziening 1983 is bepaald dat een volksvertegenwoordiger als individueel persoon is gekozen en zonder last zijn functie moet vervullen. De beide Kamers bepaalden dat elk bindend mandaat aan een raadslid nietig is. Want iemand met een mandaat, treedt op namens iemand anders. In het Nederlandse bestel is het cruciaal dat raadsleden alle inwoners vertegenwoordigen (art. 7 Gemeentewet) en zonder last (mandaat) kunnen stemmen.

In een uitspraak van de Rechtbank (2017) staat dat de afhankelijkheid van een raadslid van wie ook in strijd is met het uitgangspunt in het Nederlandse staatsrecht dat het individuele raadslid een individueel mandaat bezit.

Ondersteuning is geregeld in artikel 33 Gemeentewet en in het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden

In het Rechtspositiebesluit van 20 juni 2014 is opgenomen dat indien een burgemeester, wethouder of raadslid in verband met de uitoefening van de functie lid is van een beroepsvereniging, de gemeente de contributie van die beroepsvereniging vergoedt. Het gaat bij deze vergoeding om het lidmaatschap van een landelijke beroepsvereniging met professionaliseringsoogmerk.
Lid worden is de vrije keuze van betrokkene, maar als hij of zij lid wordt van zo’n vereniging, is de vergoeding geen discretionaire bevoegdheid (geen beleidsvrijheid)

van het bestuursorgaan: wie kan aantonen dat hij of zij lid is, krijgt de contributie vergoed. Door het opnemen van een juridische grondslag worden politieke discussies in individuele gevallen voorkomen.

Hoe anders is de praktijk

In zeer veel gemeenten hebben vanaf 2014 presidiums, griffiers of gemeenteraden gehandeld in strijd met het Rechtspositiebesluit en het vrije mandaat door alle raadsleden aan te melden als lid van de aan de VNG gelieerde beroepsvereniging Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.
Het lidmaatschap van verenigingen mag volgens het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (BuPo) niet verplicht worden gesteld. Ook artikel 34 BW boek 2 (Burgerlijk Wetboek) geeft aan dat het lidmaatschap van de vereniging persoonlijk is, tenzij de statuten anders bepalen.

De raadsleden kregen **niet** de kans om zelf een keuze te maken tussen de onafhankelijke en door de Rechtbank erkende beroepsvereniging VPPG en het aan de VNG gelieerde Raadslid.nu (NvvR).

Het is nu van groot belang om voor 1 januari 2023 zelf te bepalen welke beroepsvereniging voor uw situatie de beste keus is. Lid van de NvvR kost € 87,- per jaar en van de VPPG € 75,-. Dit bedrag wordt volledig door de gemeente vergoed sinds de wijziging in het rechtspositiebesluit van raadsleden.
Ter vergelijking contributie: Burgemeesters in 2021 € 450
Wethouders € 377,- ex BTW
Griffiers tussen € 363 en € 890 (afhankelijk van het aantal inwoners)

De rol van de griffiers

Op de site van de griffiersvereniging staat het volgende: " *Het belangrijkste overleg in de gemeente is de 'Driehoek'. De 'Driehoek' bestaat uit de burgemeester, de griffier en de gemeentesecretaris. De griffier vormt samen met de gemeentesecretaris de top van de gemeentelijke organisatie*". Kennelijk geen besef van het duale stelsel. De griffier staat de raad en de door de raad ingestelde commissies bij de uitoefening van hun taak terzijde aldus de Gemeentewet. Hij moet onafhankelijk zijn met rechtstreekse verantwoording aan de gemeenteraad. De griffie mag niet meewerken aan een collectief lidmaatschap en zeker niet aan dubbele lidmaatschappen. De raad niet informeren over de uitspraak van de rechter dat de VPPG wel degelijk een beroepsvereniging is, schaadt zijn onafhankelijkheid.

Met het huidige aantal leden kan de VPPG niet optimaal functioneren.

De gemeenteraad is het fundament van onze democratische rechtstaat. Maar helaas onzichtbaar door de dominantie van de landelijke politieke partijen in de media. De vele crises komen voort uit een centralistisch machtsdenken zonder duidelijke inbreng van de lokale partijen. Ook de ongrondwettelijke financiële bevoordeling van de landelijke politieke partijen en de VNG met de gelieerde beroepsverenigingen blijft

zolang de lokale partijen niet bereid zijn om tegenwicht te bieden via de onafhankelijke beroepsvereniging VPPG.

Meldt u daarom zo snel mogelijk persoonlijk aan via www.vppg.nl of stel een vraag via info@vppg.nl

Met vriendelijke groet,
Het bestuur

PS: In de volgende brief aandacht voor de kwalijke rol van de minister van BZK in samenwerking met de VNG om meer grip te krijgen op de lokale partijen. Met name over de vraag waarom lokale partijen nog steeds geen subsidie krijgen.